

2^e Voortgangsrapportage verbetering aanpak mensen met verward gedrag door gemeenten in regio Kennemerland

Februari 2018

In opdracht van gemeenten in de Veiligheidsregio Kennemerland
Bestuurscommissie Publieke Gezondheid & Maatschappelijke Zorg
Bestuurlijk Overleg Veiligheid

Inleiding

Verbetering aanpak rond mensen met verward gedrag

De afgelopen drie jaar staat het onderwerp van personen met verward¹ gedrag prominent op de landelijke agenda. Aanleiding daarvoor is een aantal ingrijpende incidenten. Daarnaast heerst het beeld dat het aantal incidenten waarbij mensen met verward gedrag betrokken zijn, stijgt. Dit komt mede door signalen van de politie² en het aanhaken daarop door andere instanties³. De opdracht aan gemeenten is om op 1 oktober 2018 een sluitende aanpak rond mensen met verward gedrag rond te hebben.

Gemeenten in de Veiligheidsregio Kennemerland zijn op verschillende niveaus en in verschillende verbanden aan de slag om de aanpak rond mensen met verward gedrag te verbeteren. Met de inzet van lokale en regionale acties wordt invulling gegeven aan de ambitie om te komen tot een verbetering van de aanpak rond mensen met verward gedrag.

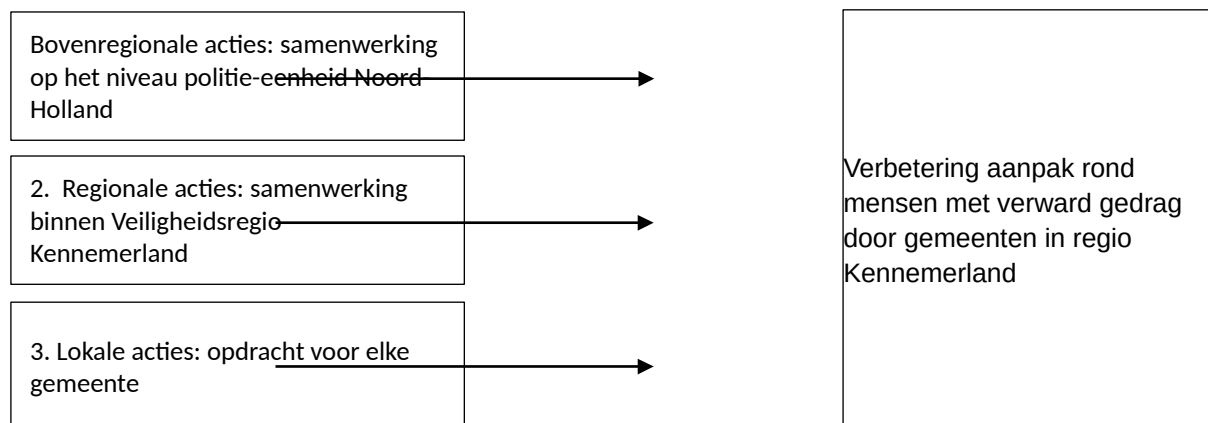
Het valt op dat partijen op dit dossier zich bijzonder betrokken tonen en de urgentie om hier samen, vanuit zowel zorg als veiligheid, invulling aan te geven, onderschreven wordt. Van belang is de focus te houden op deze verbinding tussen domeinen en de verschillende oplossingen continu in samenhang te blijven bezien.

In deze 2e voortgangsrapportage worden ontwikkelingen gesignaleerd en wordt een beeld gegeven van de stand van zaken. Deze inzichten kunnen gebruikt worden als handvat voor het vervolg.

1. Aanpak: samenwerking op drie niveaus

Om te komen tot een verbetering van de aanpak rond mensen met verward gedrag worden acties ingezet op drie niveaus: lokaal, regionaal en bovenregionaal. Deze acties vormen gezamenlijk het plan van aanpak voor elke gemeente. In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de wijze waarop deze aanpak tot stand is gekomen. In de onderstaande figuur wordt de opzet van de aanpak schematisch weergegeven.

Figuur 1.1 Opzet van de verbetering aanpak mensen met verward gedrag door gemeenten in regio Kennemerland

1

In deze notitie wordt de brede definitie van verwardheid gehanteerd: het gaat om mensen die grip op hun leven (dreigen te) verliezen, waardoor het risico aanwezig is dat zij zichzelf of anderen schade berokkenen. De term 'verwarde personen' is een containerbegrip dat naar een veelheid van bestaande doelgroepen en maatschappelijke problemen kan verwijzen. Verschillende aandoeningen en beperkingen (psychiatrische klachten, licht verstandelijke beperkingen, dementie, verslaving) en verschillende levensproblemen (schulden, dakloosheid, verlies van dierbaren, gebrek aan participatie, onverzekerd zijn, illegaliteit enzovoorts), tijdelijk of meer structureel, kunnen leiden tot verward gedrag.

2 Verschillende media rapporteren een stijging, met als bron cijfers van de [politie](#).

3 Onder andere Federatie Opvang, Leger des Heils, Aedes

1.1. Bovenregionaal: samenwerking binnen de politie-Eenheid Noord-Holland

In de politie eenheid Noord-Holland, bestaande uit drie veiligheidsregio's (Kennemerland, Zaanstreek-Waterland en Noord-Holland Nood) is het vraagstuk , met al zijn facetten, op verschillende niveaus opgepakt. Lokaal waar het kan en bovenregionaal waar dat nodig is, omdat samenwerkingspartners boven de gemeentegrenzen zijn georganiseerd. Met de bedoeling om de gemeentelijke opgave die er ligt een goede bedding te geven.

Op verzoek van het Regionaal Overleg Burgemeesters Politie in de eenheid Noord Holland hebben de drie directeuren publieke gezondheid, die zich vanuit hun wettelijke rol bezighouden met vraagstukken op het snijvlak van zorg en veiligheid, een integrale netwerkaanpak ontwikkeld. Kern van deze netwerkaanpak is dat het openbaar bestuur – met erkenning van ieder zijn rol en verantwoordelijkheid – de regie heeft en die bevordert, dat in de keten samengewerkt wordt aan het tot stand brengen van een “sluitende” aanpak”. Aan dit plan hebben politie, GGZ organisaties, Regionale Ambulancevoorzieningen, gemeenten en GGD'en zich gecommitteerd. In gezamenlijkheid wordt dit plan opgepakt. De integrale netwerkaanpak richt zich op 6 pijlers.

1. Organisatie
2. Beeld meer verkennen
3. Preventie
4. Triage en vervoer
5. Samenwerking politie en GGZ
6. Verbinding zorg en sociaal

Over de stand van zaken van deze integrale aanpak wordt separaat gerapporteerd.

1.2. Regionaal: samenwerking binnen Kennemerland

Gemeenten uit Veiligheidsregio Kennemerland hebben de directeur Publieke Gezondheid op 18 april 2016 opdracht gegeven om een domein overstijgende verkenning uit te voeren naar knelpunten en aanbevelingen in de aanpak van mensen met verward gedrag in de regio. Dit heeft geresulteerd in de rapportage '*Ontwarring in Kennemerland: een inhoudelijk analyse van successen en knelpunten voor een sluitende aanpak voor mensen met verward gedrag in de regio Kennemerland*'. De rapportage heeft inzichtelijk gemaakt dat er veel goed gaat, maar dat er lokale en regionale opgaven liggen om te komen tot een betere aanpak rond mensen met verward gedrag in de regio. Op 21 november 2016 hebben de gemeenten uit Veiligheidsregio Kennemerland besloten de regionale knelpunten gezamenlijk op te pakken. Het gaat hierbij om de volgende thema's:

- **Regionaal escalatiemodel:** duidelijke afspraken over samenwerking op verschillende niveaus
- **Handelingsperspectief voor het delen van informatie:** een helder kader voor alle professionals
- **Dekkend netwerk van outreachende zorg:** versterking bemoeizorg in de regio
- **Voortzetting Vroegsignaleringsoverleg:** mensen met verward gedrag tijdig in beeld bij hulpverlening

Stand van zaken regionale aanpak: inzet Kennemerland

Aanpak voorkoming escalatie

Een goede verbinding tussen partijen in het zorg- en veiligheidsdomein is essentieel om te komen tot een effectieve aanpak van mensen met verward gedrag. Helderheid over regie, rollen en verantwoordelijkheden is een voorwaarde om ruis in de samenwerking tussen de verschillende partijen te voorkomen. Stagnatie in samenwerking dient zo snel mogelijk te worden doorbroken. Hiermee voorkom je escalatie en kan er eerder worden gede-escalerd.

Doel van het ontwikkelen van een aanpak voorkoming escalatie in Kennemerland is een overzicht van de betrokken partijen, de samenwerkingsnetwerken en de (bestaande en eventueel benodigde nieuwe) werkafspraken. Aangezien het gaat om een generiek model en omdat het vraagstuk met betrekking tot de samenwerking tussen zorg en veiligheid breder speelt dan alleen in de aanpak van personen met verward gedrag, is het voorstel om dit overzicht op te stellen voor alle complexe problematiek op het snijvlak van zorg en veiligheid. Uiteindelijk resultaat is een overzichtelijk 'Handboek Zorg en Veiligheid' en een routekaart in het complexe veld van zorg en veiligheid.

Inmiddels is – met de inzet van een extern projectleider – gestart met de inventarisatie van overleggen, gremia en partners op het snijvlak van zorg & veiligheid op zowel regionaal als lokaal niveau. Ook worden gesprekken gevoerd met diverse betrokkenen. Op basis daarvan zal in maart 2018 een eerste opzet van het handboek en de routekaart worden opgeleverd. Verwachting is dat dit project wordt afgerond in de zomer van 2018.

Ondersteunend aan dit project gaat de zogenaamde leertafel, die als pilot in Zuid-Kennemerland/Haarlemmermeer in het eerste kwartaal 2018 van start. Doel van de tafel is om ten aanzien van complexe vraagstukken op alle niveaus te leren samenwerken in netwerken en te leren van casuïstiek.

Handelingsperspectief voor het delen van informatie tussen partijen

Het beschikken over de juiste informatie op het juiste moment is van belang voor het tijdig signaleren van problemen, het toe leiden naar passende zorg en het vorderen van een passende straf. Belangrijk hierbij zijn ook de terugkoppeling en warme overdracht tussen partijen binnen het zorg- en veiligheidsdomein en bij het op- en afschalen van zorg. Het delen van informatie tussen partijen is gebonden aan wet- en regelgeving. Uit de rapportage 'Ontwarring in Kennemerland'(2016) komt naar voren dat de huidige wetgeving omtrent het delen van informatie over het algemeen geen knelpunten oplevert. Het is vooral de onbekendheid met wetgeving, die het delen van informatie met ketenpartners lastig kan maken. Doordat het niet altijd duidelijk is wat de spelregels zijn is het persoonsafhankelijk welke informatie gedeeld wordt en staat een discussie over informatiedeling een goede aanpak soms in de weg.

In Kennemerland was vooral behoefte om een handelingskader voor het vroegsignaleringsoverleg te ontwikkelen. Dat is afgerond in 2017. Er is een convenant ontwikkeld waarin afspraken zijn vastgelegd.

Daarnaast is landelijk het handvat 'Gegevensdeling in het zorg- en veiligheidsdomein' ontwikkeld. Dit document biedt de juridische kaders voor de omgang met gegevens bij samenwerking rond complexe casuïstiek in het zorg- en veiligheidsdomein. Om het juridische handvat te vertalen naar de praktijk is een [web tool](#) ontwikkeld. De web tool geeft richting aan een juridisch verantwoorde omgang met gegevens in het operationele proces: aanmelding, triage, casusoverleg en afschaling. Deze web tool is specifiek ontwikkeld voor casusoverleg over 'complexe, meervoudige casuïstiek'.

Voorstel dekkend regionaal netwerk van outreachende zorg (regie Haarlem)

Kwetsbare mensen dienen zo snel mogelijk de juiste ondersteuning te krijgen. Een deel van deze mensen vraagt echter niet om hulp, terwijl die vanuit de optiek van professionele hulpverleners wel nodig is om zich in de samenleving te handhaven. Sommigen onderkennen hun eigen problemen niet. Anderen zijn niet gemotiveerd om iets aan hun probleem te doen, bijvoorbeeld omdat ze in het verleden negatieve ervaringen hebben opgedaan met de hulpverlening. Of ze komen niet aan in de reguliere zorg omdat hun problemen zich op te veel levensgebieden afspelen. Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan om verslaving, psychiatrie, schulden, dakloosheid, beperking, zelfredzaamheid, sociale problematiek of vervuiling.

De gemeente Haarlem zal aan partijen, die op dit moment een vorm van outreachende zorg leveren, eenmalig budget ter beschikking stellen voor versterking van bemoeizorg in de regio Zuid Kennemerland en Haarlemmermeer voor 2017/2018.

GGD Kennemerland, GGZ InGeest, Brijder en Palier hebben eind 2017 een voorstel gedaan voor een pilot. Dit voorstel wordt door gemeente Haarlem op dit moment met partijen besproken.

Belangrijke onderdelen zijn:

- Gezamenlijke verantwoordelijkheid van ketenpartners voor multidisciplinaire aanpak.
- Laagdrempelige toegang tot een gemandateerd arts voor verwijzing en beoordeling
- Nauwe samenwerking met wijkgerichte partijen uit het sociaal domein (sociaal wijkteams, MEER-team)

De pilot start eerste kwartaal 2018. Onder de beoogde resultaten valt ook een voorstel voor structureel vervolg.

Vroegsignaleringsoverleg

In mei 2016 is in de Veiligheidsregio Kennemerland gestart met het Vroegsignaleringsoverleg. Per basisteam van de politie vindt, onder het motto 'klein, snel en samen', frequente integrale afstemming plaats tussen de partners van verslavingszorg, geestelijke gezondheidszorg, politie en GGD. De regierol van dit afstemmingsoverleg is namens de gemeenten belegd bij de GGD. Het doel van dit overleg is om mensen, die verward gedrag vertonen, tijdig naar zorg toe te leiden, zodat (mogelijke) overlast afneemt.

Voor de betrokkenheid van de zorgaanbieders wordt compensatie verleend in de vorm van een tegemoetkoming. De kosten voor de regiefunctie zijn structureel gedekt binnen de begroting van de GGD.

Als bijlage bij deze rapportage, is de informatiebrief vroegsignaleringsoverleg (VSO) gevoegd, met daarin de meest recente cijfers en achtergronden van de opbrengsten van het VSO, dat in mei 2016 van start is gegaan. Gesteld mag worden dat door het VSO een nieuwe groep 'personen met verward gedrag' vroegtijdig in beeld komt en toe geleid wordt naar zorg.

1.3. Lokale opgave: opdracht voor elke gemeente

De lokale aanbevelingen uit het rapport 'Ontwarring in Kennemerland' zijn aan de colleges van de gemeenten aangeboden met het verzoek deze te gebruiken om op lokaal niveau invulling te geven aan een verbetering van de aanpak. De lokale aanbevelingen hebben betrekking op de volgende thema's:

- **Het gewone leven op orde:** aandacht voor financiën, dag structuur, wonen, stigma en uitval bij schorsing.
- **Passende zorg en ondersteuning:** inzet op het bieden van passende zorg en ondersteuning op het juiste moment.
- **Samenwerking tussen zorg en veiligheid:** versterking van samenhang tussen de gemeentelijke afdeling zorg/sociaal domein en de afdeling veiligheid/OOV.

Beverwijk

De gemeente werkt vanuit zowel het veiligheids- als het sociaal domein samen aan een sluitende aanpak rond mensen met verward gedrag. Deze samenwerking is o.a. geregeld in een wekelijks overleg. Er is samen gewerkt aan een lokaal plan van aanpak. Deze heeft enige vertraging opgelopen, maar is dit voorjaar gereed. De pilot GGZ in de wijk (EPA) is effectief in met name de preventieve kant en het hersteltraject. Momenteel vindt er een evaluatie plaats hoe deze voort te zetten. Aan het sociaal team Beverwijk is GGZ kennis toegevoegd. Ook wordt door diverse disciplines, binnen en buiten de gemeente, dankbaar gebruik gemaakt van de cursus Mental Health First Aid 2017/2018.

Heemskerk

De gemeente Heemskerk werkt zowel vanuit het veiligheids- alsook het sociaal domein aan een sluitende aanpak rond mensen met verward gedrag. Deze samenwerking is geregeld in een ad hoc ambtelijk overleg. Het Vroegsignaleringsoverleg IJmond, het Noodteam Heemskerk, het team Vangnet & Advies en de sociale teams en het Zorgnetwerk Heemskerk zijn belangrijke en gewaardeerde elementen in de aanpak in Heemskerk. In 2017 is GGZ-expertise van het FACT-team toegevoegd aan de sociale teams; vanwege de eerste bemoedigende resultaten wordt dat in 2018 voortgezet. Bij de pilot 'Wijkgerichte GGZ' (EPA proeftuin), ligt de focus op preventie, inclusie & herstel. Op basis van een evaluatie, die momenteel plaatsvindt, zal worden besloten of en op welke wijze de proeftuin wordt voortgezet. Diverse disciplines binnen en buiten de gemeente nemen in 2018 deel aan de cursus Mental Health First Aid.

Verder wordt in samenwerking met de politie, het Openbaar Ministerie, de Reclassering en enkele andere partijen die zijn aangesloten bij het Zorg en Veiligheidshuis Kennemerland, in 2018 gestart met de zogenoemde Persoonsgerichte Aanpak (PGA). Hierbij is het uitgangspunt dat veel overlast wordt veroorzaakt door slechts enkele individuen. Door met alle betrokken partijen intensief te investeren in

deze individuen (zowel aan de zorg- als aan de repressieve kant) is de verwachting dat de totale overlast zal afnemen.

Velsen

Velsen heeft een uitvoeringsplan opgesteld (nog niet vastgesteld). Momenteel wordt er een cursus MHFA gevolgd door verschillende medewerkers. Tevens wordt een coördinator zorg en veiligheid geworven, die regie zal houden op overstijgende casuïstiek en het zorg- en veiligheidskader voor het escalatiemodel in kaart zal brengen.

Uitgeest

De ambtelijke organisatie van de gemeente Uitgeest is per 1 januari 2017 onderdeel van de werkorganisatie BUCH (gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo). Door de ambtelijke fusie is een proces van ontvlechting van de regio Kennemerland naar de regio Alkmaar ingezet. In de gemeente Uitgeest is er daardoor sprake van een bijzondere situatie.

Op 1 januari 2018 is in het kader van ontvlechting besloten dat de taken Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) overgaan van de regio Kennemerland naar de regio Alkmaar. Deze taken vallen onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (is domein gemeenten) en niet onder de Wet publieke gezondheidszorg (is domein GGD). De taken vallen dus niet onder de wettelijke taken van de GGD en de gemeente Uitgeest heeft zich vrij gevoeld om dit onder te brengen bij een andere regio. Op het gebied van de aanpak personen met verward gedrag heeft de gemeente te maken met de veiligheidsregio Kennemerland en de regio Alkmaar. De lokale aanbevelingen⁴ uit het rapport 'Ontwarring in Kennemerland' en de uitgangspunten en randvoorwaarden⁵ uit het actieplan 'aanpak personen met een verward gedrag (BUCH-gemeenten), vormen de basis om op lokaal niveau invulling te geven aan een verbetering van de aanpak personen met een verward gedrag.

Voor de BUCH-gemeenten is uitvoeringsschema opgesteld, waarin de activiteiten in beeld zijn gebracht, die een bijdrage leveren aan het participeren van deze doelgroep in het dagelijks leven. Hieronder valt bijvoorbeeld vroegsignalering en de inzet van de omgeving daarin. Tevens vallen hieronder de activiteiten, zoals het leveren van ondersteuning in de vorm van begeleiding, inkomen, dagbesteding en wonen.

Veel van de activiteiten zijn al in gang gezet. In het 1e kwartaal van 2018 hebben de centrumgemeenten Haarlem/ Alkmaar en Uitgeest duidelijke afspraken gemaakt over hoe de OGGZ taken worden uitgevoerd en is dit duidelijk gecommuniceerd aan alle betrokkenen in de uitvoering.

Bloemendaal & Heemstede

Door de kleinschaligheid van de gemeenten is één persoon het aanspreekpunt voor vraagstukken rond mensen met verward gedrag, zorgwekkende zorgmijders, WMO-cliënten en dak- en thuislozen. Hierdoor zijn de lijnen kort, worden problemen integraal opgepakt en worden er geen knelpunten

---

4

5 De uitgangspunten uit het Actieplan BUCH- gemeenten zijn gebaseerd op het Integraal Beleidskader Sociaal Domein:

- [Zelfredzaamheid en eigen regie](#)
- [Preventie en vroegsignalering](#)
- [Integraal werken en maatwerk](#)
- [Ruimte aan maatschappelijke initiatieven](#)
- [Experimenteren](#)

Randvoorwaarden:

- Aansluiten op uitgangspunten OOV beleid; In het belang van de openbare orde, het voorkomen of beperken van overlast, het voorkomen en beperken van de aantasting van het woon- en leefklimaat en de veiligheid van personen en goederen;
- Aansluiten bij de financiële kaders van de drie andere gemeentelijke begrotingen;
- Er moet oog zijn voor aanpak in relatie tot andere relevante wetgeving (o.a. Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg; WvGGZ etc.);
- Er liggen verbindingen met Openbare Orde en Veiligheid (betrokken politieregio en korpsen), de sociale teams, Participatiewet, gezondheidsbeleid, volkshuisvesting regionaal beleid, maatschappelijke opvang en de ontwikkeling Beschermd Wonen.

ervaren. Daarbij is er sprake van een gering aantal inwoners met verward gedrag in Bloemendaal en Heemstede. Gemeenten zien vooralsnog geen aanleiding een lokaal plan van aanpak op te stellen.

Haarlem en Zandvoort

Gemeenten Haarlem en Zandvoort werken vanuit zowel het veiligheids- als het sociaal domein gezamenlijk aan het vraagstuk van mensen met verward gedrag. Er is een lokaal plan van aanpak opgesteld onder de noemer 'Actieprogramma verbetering aanpak mensen met verward gedrag Haarlem en Zandvoort'. Per 1 februari 2018 zijn twee ambtenaren Zorg en Veiligheid aan de slag met thema's op het snijvlak van zorg en veiligheid. De integrale bestuurlijke afstemming heeft gestalte gekregen in een structureel overleg met de verantwoordelijk wethouder en de burgemeester. Eind 2017 heeft de eerste driehoek Zorg en Veiligheid in Haarlem plaats gevonden.

In het eerste kwartaal van 2018 wordt het Actieprogramma geëvalueerd. Medio 2018 volgt een evaluatierapport met – waar nodig – bijstelling van de uit te voeren acties. Een belangrijke ontwikkeling als de Wet verplichte GGZ zal afzonderlijk van het 'plan rond mensen met verward gedrag', maar binnen het programma Zorg en Veiligheid, worden opgepakt.

Vooruitlopend op het evaluatierapport is het beeld dat in Haarlem en Zandvoort veel gebeurt. Zo goed als alle acties uit het programma lopen of zijn reeds afgerond. De domeinen zorg en veiligheid weten elkaar daarbij op verschillende niveaus steeds vaker en beter te vinden en in 2018 zal op dat thema nog een versnelling plaats vinden met een tal van specifieke acties om de samenwerking te bewaken en verbeteren. De acties waarvan de meeste directe en zichtbare invloed wordt verwacht, namelijk AVE, Opvang en Vervoer, staan allen gepland om in 2018 afgerond te worden.

Verbeterpunten zitten hem voor Haarlem en Zandvoort vooral op eenduidigheid in processen en op het bereiken van de cultuuromslag. Omdat de aanpak rond mensen met verward gedrag zich op drie niveaus afspeelt (lokaal, regionaal en bovenregionaal) en omdat het gaat om een complex onderwerp waar verschillende partijen bij betrokken zijn, is het risico steeds aanwezig dat partijen zich onvoldoende betrokken of geïnformeerd voelen. Het is zaak om hier ook in 2018 met elkaar aandacht voor te hebben. Zoals ook landelijk wordt geconstateerd, blijft het voor zowel de gemeente als voor ketenpartners een uitdaging om te komen tot een cultuuromslag in aanpak rond mensen met verward gedrag. Verschillende regels op systeemniveau maken dat dit in de praktijk nog wel eens een knelpunt kan opleveren. Goede ontwikkeling daarbij is wel het Haarlemse Oliemannetjesoverleg dat fungeert als plek waar complexe casuïstiek domein-overstijgend worden besproken.

Gemeente Haarlemmermeer, Haarlemmerliede en Spaarnwoude

In 2017 is vooral aandacht geweest voor acties op lokaal niveau. Er kan op dit moment nog niet worden gesproken van een sluitende aanpak van personen met verward gedrag. De speerpunten voor de sluitende aanpak liggen in de ogen van de gemeente Haarlemmermeer vooral op het regionale vlak, te weten in de bouwstenen melding, beoordeling, toeleiding, passend vervoer, ondersteuning en zorg en straf. Op deze terreinen moet in 2018 nog het nodige worden gedaan. Alles met de bedoeling om in goede samenwerking met de betrokken disciplines te komen tot een sluitende aanpak eind 2018.

Conclusie

De opgave waar gemeenten en partners samen voor staan is complex en taai. Feit is wel dat er veel gebeurt in de verbetering van de aanpak rond mensen met verward gedrag. Op tal van fronten wordt hard gewerkt. Daarbij is het nog niet altijd eenvoudig om elkaar (direct) te vinden en te begrijpen. Dat vraagt nog een investering. Voor een sluitende aanpak blijft een adequate lokale aanpak én nieuwe samenwerkingsallianties van de partners in het veiligheids- en gezondheidsdomein essentieel.

De regionale actiepunten voor Kennemerland zijn in 2017 gerealiseerd of zullen in 2018 geïmplementeerd worden. Door gemeenten op lokaal niveau en in verschillende regionale verbanden, maar ook door ketenpartners uit verschillende domeinen.

Vaststaat dat gemeenten reikhalzend uitkijken naar de resultaten, die de integrale netwerkaanpak op het niveau van de eenheid Noord Holland voorstaat. Daarin schuilt het risico dat er van uitgegaan dat vraagstukken in hoge mate daar een oplossing krijgen, terwijl voor een sluitende aanpak de lokale inspanning cruciaal is. In het bijzonder kan dan worden bedoeld op de aansluiting op de leefwereld van mensen, de basis op orde is (inkomen, dagbesteding en huisvesting) en in wijk en buurt kennis en kunde wordt ontwikkeld om problemen in een vroeg stadium te herkennen en hierop te anticiperen.

Om de situatie goed te kunnen blijven monitoren is het belang om met enige frequentie het beeld op te halen. Reden om in juni 2018 een volgende rapportage uit te brengen, zodat, indien nodig of gewenst, nog bijsturing kan plaatsvinden.

Haarlem, 10 februari 2018

Bert van de Velden

Directeur Publieke Gezondheid Kennemerland